

Mirades femenines sobre Déu

Viqui Molins i Lucía Caram protagonitzen una nova sessió dels Diàlegs de Pedralbes

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Amb el permís de la benedictina Teresa Forcades, les dues monges més mediàtiques de Catalunya van protagonitzar el 19 de març passat una nova sessió dels Diàlegs de Pedralbes. Es tracta de Viqui Molins i Lucía Caram, «dues dones excepcionals», segons les va definir el filòsof i moderador de la trobada, Francesc Torralba, unides per una paraula que en totes dues ha esdevingut el centre de les seves vides: servei. Servei a les persones i servei als col·lectius més vulnerables de la societat. Sota aquestes coordenades tan particulars, tenint ben present que la mirada mai no és neutra, Torralba va plantejar a les dues monges convidades una pregunta cabdal: com es pensa Déu en femení?

Com no podia ser d'una altra manera davant d'una qüestió com aquesta, totes dues religioses van apostar per una resposta a partir de la seva experiència més personal. Va obrir el torn l'argentina Lucía Caram, monja dominica a Manresa des de fa un bon grapat d'anys. La religiosa va explicar que, amb 18 anys i el foc al cor, quan va iniciar el camí de seguiment de Jesús, ho va fer atreta per un home que l'apassionava: «Era un home ple, l'amic dels pobres, el cantor de les Benaurances, del qui m'havien dit moltes coses, però res del que m'havien dit era el que m' enamorava d'ell. Hi havia alguna cosa que no podia explicar...» Amb molta intuïció i amb una gran dosi d'inconsciència, es va posar en camí rere les petjades d'un Déu que era molt més del que li havien transmès. Va començar aleshores una llarga recerca que encara avui dura, marcada per la insatisfacció i diverses crisis fondues. «Això no és Déu!», es deia contínuament, «Déu és molt més». Al costat dels més pobres de les *villas miseria* del gran Buenos Aires va descobrir que «Déu era el més i millor, el diferent, ni home ni dona, que no tenia cap religió, i que nosaltres l'havíem volgut engabiar». La millor definició de Déu aparegué aleshores amb molta claredat lligada a la misericòrdia: «L'amor gratuït, les entranyes de la mare que s'estremien davant dels seus fills...»

Aquella descoberta la va deixar buida per dins i la va empènyer, sense saber ben bé per què, cap a la vida contemplativa: una vida d'absoluta clausura a València: «Van ser cinc anys de nit fosca amb la intuïció que aquest Jesús que

Fragmenta

Lucía Caram i Viqui Molins, cara a cara.

VIQUI MOLINS
«Jo no he fet l'opció pels pobres. Jo he fet opció per Jesús i ell va fer l'opció pels pobres»

LUCÍA CARAM
«El Déu de la vida, del qual continuo profundament enamorada, es verifica en l'amor als germans»

m'havia seduït no em decebria.» Van ser anys de molta solitud i d'experiència d'abandonament. Després va decidir anar a Manresa, on es va retrobar amb el «clan dels més empobrits». «Aquí, en situacions de mort i d'injustícia, he descobert que Déu és la vida i que Déu és justícia —confessa Caram—, i m'he sentit cridada a donar jo també la vida, com ell ho va fer. Perquè la meves entranyes s'estremien davant del sofriment i la vida vulnerable dels altres.» Per a la mediàtica monja dominica, Déu és donar i rebre. Déu és

el Déu de la vida. Per això lluita dia i nit perquè tothom pugui tenir accés a la vida: «El Déu de la vida, del qual continuo profundament enamorada, es verifica en l'amor als germans.» Com a deixeble de Casaldàliga, sor Lucía Caram afirma amb contundència avui que la seva vida són les seves causes: «Crec en una espiritualitat ben encarnada, compromesa amb els pobres. És impossible dir-nos cristians, fascinats per Jesús, sense fascinar-nos per la vida de les persones, dels últims... Contemplo el món des del cor de Déu!»

Enamorament

Amb uns quants anys més a l'esquena, però amb la mateixa vitalitat i entusiasme, la teresiana Viqui Molins va parlar també de la seva mirada femenina de Déu en termes d'enamorament. «Em vaig enamorar de Jesús en clau sponsalícia, va ser una època molt bonica, en la qual vaig gaudir molt, però l'amor de debò, com passa en el matrimoni, arribaria més tard.» Ara, en la seva vellesa, vivint en una comunitat petita al barri del Raval i molt compromesa socialment, assegura amb convicció que travessa el millor moment de la seva vida: «Sóc molt

feliç! Ja no podem passar l'un sense l'altra...»

L'aspecte més femení de la seva relació amb Déu li ha arribat a través de Teresa de Jesús i dels pobres. La santa d'Àvila ha estat per a Viqui Molins una companya inseparable en el camí de la vida. «Gràcies a ella, vaig submergir-me en el món de l'experiència de Déu —explica—. Després d'uns quants anys de lluitar contra la matemàtica del pecat, tan vigent en aquella època, va arribar un moment que Déu em va visitar per Jesús de Natzaret.» Aquella trobada la va fer passar de l'Antic al Nou Testament i a viure la seva opció religiosa en la perspectiva del Càntic dels Càntics. «No crec que gaires homes puguin explicar la seva experiència de Déu en aquests termes... —va assenyalar— És la manera femenina de pensar i relacionar-nos amb Déu!» Des d'aquest enamorament, s'ha retrobat amb els pobres: «Jo no he fet l'opció pels pobres. Jo he fet opció per Jesús i ell va fer l'opció pels pobres.» Com sor Lucía Caram, Viqui Molins troba en la pregària i en la comunitat la força per mirar el món amb ulls de Déu. És la mística del carrer, una mística encarnada que en la seva vellesa les fan exclamar amb sant Joan de la Creu: «*Ya sólo en amar es mi ejercicio.*»

Hem perdut l'oremus?

Un documental sobre la cultura catalana
i l'ensenyament de la religió a l'escola

www.santaeulalia.eu

Ajuda'ns

Amb la col·laboració de:

* CatalunyaCristiana
RàdioEstel